

Armádní „SPÁRKA“ na obzoru

Po více než deseti letech klopýtání se rodí náprava – modifikace čtyř jednomístných L-159 na letouny s dvojitým řízením

Text: Pavel LANG

Foto: Jan KOUBA

Konečně se něco děje! Vždyť už to bylo do nebe volající. Před deseti roky udělali tehdejší armádní bossové fatální chybu, jež je přítěží vojenskému letectvu dodnes. Od Aera Vodochody nakoupili 72 kusů nových jednomístných lehkých bojových letounů L-159 ALCA. Přitom jaksi zapomněli na jednu maličkost: na letecký výcvik pilotů. Bez letounu s dvojitým řízením jde totiž takřka o hazard.

Absenci cvičného letounu s dvojitým řízením neboli spárky L-159B k výcviku vojenských pilotů lze charakterizovat jako situaci velice nestandardní. Každá, byť sebelepší „náhražka“ situaci definitivně neřeší. To dá rozum. Jsme však v České republice, kde nám improvizace nečiní až tak velké problémy. Tudíž i v případě armádních letců se našlo řešení. Nákup letových hodin od výrobce.

Jedna várka za druhou se pustily do výcviku na „béčku“. I když se jednalo o tři hodiny na chlapa, šlo o neobyčejně cennou zkušenost. „Jsem přesvědčen, že jim to bylo jenom ku prospěchu a pro jejich další výcvik to znamenalo velké plus. Narostli i psychicky. Začali si více věřit a nahoru šli v daleko větší pohodě,“ tvrdí Miroslav Schützner, vedoucí zkušební pilot Aera. S tím nelze než souhlasit. Mít možnost vyzkoušet si letoun na mezních režimech, navíc se zkušeným instruktorem za sebou, to je nepochybně přínos pro každého letce. „Řádově jsme takto vyváželi asi čtyřicet vojenských pilotů. Většina z těch, kteří dnes v armádě létají stopadesátdevítku, prošla výcvikem na naší tovární spárce,“ doplňuje svého „šéfa“ zkušební pilot Rostislav Stroin.

Vzdušné síly AČR si vstřícný krok od Aera považují. S nákupem letových hodin pro piloty L-159 počítají i nadále. „Zájem armády pokračuje i v letošním roce. Dokud nemáme letouny s dvojitým řízením, budeme využívat služeb Aera. Letos se jedná o nákup padesáti letových hodin minimálně pro pět pilotů AČR. Není to optimální řešení, avšak budme rádi alespoň za tuto možnost. Situace se zásadně změní až po dodání čtyř kusů dvojmístné varianty, která je oficiálně označována L-159B1. Celá záležitost se již rozjela a my věříme, že dospěje do zdárného konce,“ říká náčelník oddělení letectva z olomouckého velitelství společných sil podplukovník Libor Štefánek.

Zmíněné blýskání na lepší časy započalo 8. prosince loňského roku. To byla podepsána rámcová smlouva o zabezpečení pozáruční podpory provozu letounů L-159 a L-39 mezi Aerem Vodochody a resortem Ministerstva obrany. Zmíněný dokument v sobě zahrnuje závazek k uzavření dílčí smlouvy na konverzi neboli modifikaci čtyř jednomístných strojů L-159 na letouny s dvojitým řízením. Po odsouhlasení patřičných náležitostí se přistoupí k vlastní realizaci. „Samozřejmě že tento krok

vítáme a jsme mu jednoznačně nakloněni. Vždy jsme zdůrazňovali, že k leteckému výcviku na základně potřebujeme minimálně čtyři kusy letounů s dvojitým řízením. Konečně bychom byli schopni plnohodnotně cvičit. Pro mě je to klíčová záležitost,“ říká plukovník Jiří Verner, velitel základny taktického letectva v Čáslavi.

BÉČKO V DETAILU

Armádní L-159B1 vzniknou přestavbou stávajících strojů L-159 ALCA na dvómístné cvičné provedení a budou v maximální možné míře využívat jejich systémy. To na jedné straně zajistí shodu jejich logistického zabezpečení s jednomístnými letouny, na straně druhé to ve srovnání s provedením L-159B nabízeném pro exportní zákazníky přináší o něco jednodušší vybavení pilotní kabiny. Nicméně nebude ke škodě věci podívat se na cvičný letoun Aero L-159B zblízka.

„Vývojové práce na letounu L-159B byly zahájeny v roce 1999 a díky velké konstrukční příbuznosti s jednomístným L-159 ALCA probíhaly velmi rychle. V rekordním čase od započetí montáže, za 14 měsíců, byl první prototyp béčka připraven k záletu. Ten se uskutečnil 1. června 2002 a krátce nato se letoun během aerosalonu ve Farnborough poprvé představil na mezinárodním fóru. Od té doby byl L-159B intenzivně vytěžován letovými zkouškami prokládanými marketingovými akcemi. Béčko zhlédla řada potenciálních zákazníků v Evropě, Asii a Africe,“ konstatuje Martin Mamula, vedoucí projektu L-159B.

KONSTRUKCE: Konstrukčně L-159B těží z návaznosti na sólový typ, se kterým sdílí prakticky stejný drak, identický motor a většinu palubních systémů. Inovace se soustředily především na oblasti s výrazným vlivem na výcvikovou efektivnost letounu a snížení provozních nákladů. Oproti L-159A má béčko kvůli zjednodušení a zrychlení přístupu k agregátům upravenou špičku. Její hlavní úsek ukrývá bloky avionického systému, elektrickou výstroj a palubní vyvíječ kyslíku. V menším předním úseku jsou umístěny další bloky avioniky včetně digitálního palubního audiovideorekordéru. Přetlaková část trupu obsahuje dvómístný pilotní prostor a je uzavřena jednodílným překrytem převzatým z L-59. Zajímavou změnou v této partii je instalace kování pro upevnění nástavce pro tankování za letu na pravé straně. Potřeba zajištění možnosti doplňování paliva za letu vedlo k některým dalším změnám. Mezi ně

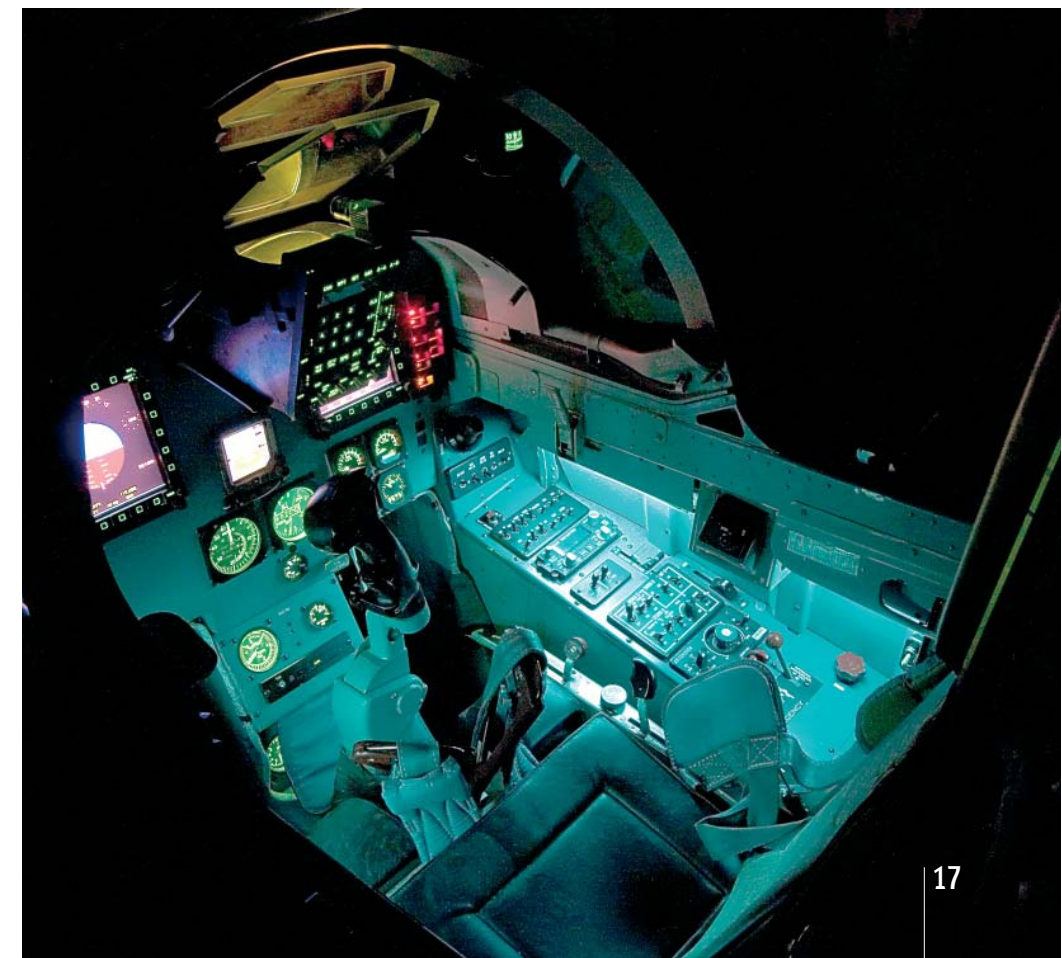
patří zesílení prostoru trupových nádrží kvůli vyšším plnicím tlakům při tankování za letu či úpravy vnitřních prostorů křídla pro vylepšenou palivovou instalaci. Za zmínku rovněž stojí tzv. manévrovací poloha vztákových klapek. Při její volbě se klapky vysouvají na malou výchylku a dále zlepšují již tak velmi dobrou obratnost letounu při manévrování.

PILOTNÍ PROSTORY: Pilotní prostory jsou navrženy tak, aby svou celkovou konfigurací odpovídaly řešení kabiny víceúčelových nadzvukových bojových letounů nové generace. V přední kabině L-159B proto najdeme širokouhlý průhledový displej (Head-Up Display) běžně známý jako HUD, který je primárním letovým přístrojem a zobrazuje letové, navigační a zaměřovací informace. Hlavní ovládací prvky jsou soustředěny na rukojetích řídicí a plynové páky dle koncepce známé jako HOTAS (Hands-On Throttle and Stick). Pilot tedy může řídit letoun a ovládat jeho hlavní funkce v kritických fázích letu bez přenášení pohledu dovnitř kabiny. Druhou základní součástí systému sdělování informací a ovládání palubních systémů je dvojice barevných víceúčelových displejů se zobrazovací plochou 5 x 5 palců. Řešení zadní kabiny je prakticky shodné s přední, jen místo průhledového displeje tam najdeme

jeho „opakovač“, tj. obrazovkový displej, který instruktorovi zobrazuje stejný pohled, jaký žák vidí skrz HUD.

Pilotní prostory jsou provedeny s velkým výškovým stupněním sedaček tak, aby instruktor měl dobrý výhled vpřed. L-159B lze létat i v jednomístném obsazení z přední kabiny.

PALUBNÍ ELEKTROTECHNIKA: Obrovský význam pro zabezpečení vysoké výcvikové efektivnosti letounu mají prostředky vkládání a záznamu dat. Ty jsou představovány palubním datovým serverem AirMIS, který zabezpečuje vkládání dat a digitální záznam videa a palubní monitorovací systém AMOS. Tato zařízení zabezpečují řádnou přípravu letu a jeho detailní vyhodnocení. Příprava k letu se provádí na speciálním pracovišti na bázi osobního počítače s účelovým softwarem. Zde si pilot připravuje data pro plnění letového úkolu sestávající například ze stanovení souřadnic otočných bodů, frekvencí radiostanic, kódů identifikačního zařízení a parametrů použití výzbroje. Ty po ukončení přípravy ukládá do speciální přenosné paměti, kterou přináší k letounu a vkládá ji do jednotky přenosu dat. Při aktivaci avionického systému jsou pak data použita pro automatické počáteční nastavení palubních systémů.

České a irské pilíře

Multinárodní brigáda Střed by potřebovala posílit oblast psychologických a informačních operací

Text a foto: Vladimír MAREK

Počínaje srpnem roku 2005 převzal funkci velitele mnohonárodní brigády Střed v Kosovu český důstojník, plukovník Aleš Vodehnal. Po čtyřech měsících velení českým, slovenským, irským, švédským, finským a lotyšským vojákům jsme ho požádali o určité hodnocení.

■ **Ve funkci velitele brigády jste čtyři měsíce, co všechno se vám podařilo za tu dobu udělat?**

Měl jsem za úkol vybudovat multinárodní velitelství. A to se povedlo. Jsme hodnoceni jako jedno z nejlepších velitelství v Kosovu, s velice efektivní činností a bez jakýchkoliv

závažných nedostatků v práci. Kladl jsem si za cíl, že budeme zároveň také reprezentovat Českou republiku. I to se podařilo. Brigáda má na starosti klíčový region Kosova, ve kterém leží mimo jiné Priština. A právě v souvislosti s řešením nelehkých úkolů v této oblasti bylo velice kladně hodnoceno působení českých vojáků.

■ **Jsou vám podřízeni vojáci různých národností, jakékoliv srovnání je samozřejmě velice obtížné, přesto ale, které jednotky jsou oporou brigády?**

Samozřejmě Češi. Dále bych chtěl jmenovat především Iry, kteří nám jsou blízcí. Jsou také velice pracovití. Skutečně nám hodně pomáhají.

■ **Pokud byste si mohl z jednotlivých národních kontingentů vybrat něco pro naši armádu, o co by se jednalo?**

Od Irů bych si vzal pracovitost. Od Švédů možnost rekrutovat do mise prakticky kohokoliv, a to včetně špičkových civilních odborníků. Například jejich vojenští hasiči jsou armádou nakontraktovaní civilisté s bohatou praxí. Od Finů pak schopnost vyjednávat a od Slováků také pracovitost. Bez ohledu na volno dělají, dokud není hotovo.

■ **V posledních měsících se zhoršila bezpečnostní situace v Kosovu. Jak reagujete na vzniklou situaci?**

Nedá se úplně říci, že by se zhoršila bezpečnostní situace. Spíše se zvýšilo napětí. A to proto, že došlo k zahájení jednání o konečném statutu Kosova. Vrací se znovu na pořad jednání o válečných zločinech některých místních vrcholných představitelů. Svou roli hraje i zhoršení zdravotního stavu prezidenta Rudovy. Všechny tyto záležitosti do určité míry zvyšují napětí. Nejde tedy o to, že by se zhoršovala bezpečnostní situace, že by bylo více nějakých útoků. Každé zvýšené napětí umocňuje emoce a může být roznětkou k propuknutí násilností. Proto musíme být velice opatrní. V této souvislosti se zvyšuje i potřeba a důležitost zpravodajské práce.

■ **Nedávno museli vojáci brigády zasahovat proti ozbrojencům, kteří těžili nelegálně dřevo. Byl jste rád, že tento úkol řešili právě chrudimští výsadkáři, tedy jeden z nejlepších útvarů naší armády?**

V první řadě jsem nerad, že vůbec museli takovýto problém řešit. Nicméně po celkovém zhodnocení situace musím říci, že vojáci reagovali tak, jak reagovat měli. A to především rychle. Ukázalo se také, že některá drilová cvičení jsou nezbytná. Celá událost se seběhla velice rychle, během několika minut bylo po incidentu. Kluci reagovali bez jakýchkoliv postranních emocí. Adrenalin hraje v takovém-

to případě obrovskou roli. Vojáci konali přesně podle toho, co nacvičují. Nemuseli u toho přemýšlet.

■ **Zmínil jste, že jeden z úkolů byl reprezentovat v Kosovu Armádu České republiky a Českou republiku samotnou. Co hodláte v těch zbývajících týdnech v tomto směru ještě udělat?**

Především bych chtěl pro svého nástupce vytvořit takové podmínky, aby mohl v této práci pokračovat. Rozsah činnosti je tady veliký. Češi mají šestý nejpočetnější kontingent v Kosovu. Byl bych rád, kdybychom nyní pokračovali v tom, co jsme začali. Aby si i ostatní země plně uvědomovaly, že zde máme tak silné zastoupení.

■ **Velení brigády jsme se ujali po Finech, kteří jsou na tom z hlediska materiálního zabezpečení velice dobře. Obešlo se toto převzetí bez nějakých výraznějších změn, bez jakéhokoliv poklesu kvality, a to nejen v oblasti logistiky?**

Podařilo se nám získat takové vybavení, že fungujeme na naprosto stejné, ne-li vyšší úrovni. Tím, že se vedoucí zemí stal členský stát NATO, se nám podařilo nastolit vyšší kvalitu v některých činnostech brigády. Dostáváme se například přímo k aliančním materiálům.

■ **Zmínil jste, že jedním z vašich úkolů bylo vybudovat velitelství. Znamená to, že jste**

museli nějak přizpůsobovat a měnit strukturu, která zde fungovala za Finů?

Přizpůsobit jsme ji museli v každém případě. Finové totiž pracovali do značné míry na základě praporní struktury. Velitelství brigády v té době bylo poměrně malé, některé funkce vůbec nenaplnělo. Faktem je, že reforma velitelství přinesla určité výhody, ale i nevýhody. Nevýhodou bylo například rozšíření velitelství. To samozřejmě kladlo další nároky například na kanceláře a jejich vybavení výpočetní technikou. Výhodu naopak představovalo určité zkvalitnění naší práce. Jsme velitelství multinárodní, což je do jisté míry unikátní. Předtím byla řada stálých operačních postupů vypracována ve finštině. Museli jsme tedy přeložit do angličtiny, což byl právě jeden z prvků multinacionality.

■ **Před časem jste působil ve funkci náčelníka štábu brigády KFOR, jež byla postavena na praporní organizační struktuře, nyní velíte brigádě, které podléhají úkolová uskupení. Co je podle vašeho názoru pro současnou situaci v Kosovu vhodnější?**

Pro situaci, která zde nyní panuje, je úkolové uskupení lepší. Plán, jenž stanoví naši činnost zde, hovoří o dvou rotách s odpovídajícím stupněm velení, které jsou schopné operovat po celém území Kosova. My tento úkol naplňujeme bez nejmenšího problému. Máme jak národní, tak multinárodní velení. Rovněž spojení jsme schopni zabezpečit na celém území Kosova. V případě, že by došlo ke zhoršení situace, podobně, jako tomu bylo v březnu roku 2004, pak by samozřejmě bylo lepší mít zde silnější organizaci, kterou představují praporní struktury. Na druhou stranu je ale potřeba si uvědomit, že na základě poučení z roku 2004 došlo k vytvoření tří hotovostních praporů pro

společný operační prostor na Balkáně. Jeden je italský, druhý anglický a třetí německý. Pokud by sem v případě nějakých násilností byly přesunuty, přiletět i se svými velitelstvími. Takže by k žádným potížím dojít nemělo.

■ **Po těch zkušenostech, které jste s novou organizační strukturou získal v posledních měsících, myslíte si, že je potřeba ještě něco doladit, že je potřeba v některých oblastech velitelství posílit?**

Myslím si, že v případě českého kontingentu podobná potřeba určitě není. Organizační struktura tak, jak jsme ji nastavili, je plně funkční. Přínosem by určitě bylo, a to se týká nejen naší brigády, vytvoření početnějšího centra pro psychologické a informační operace. Potřebovali bychom vytvořit televizní a rozhlasové vysílání a vydávat noviny. Jedině tak bychom mohli intenzivněji působit na místní obyvatelstvo. Tento úkol si ale nemůže vzít za svůj pouze Česká republika. Na něm se musejí podílet všechny zúčastněné státy.

Dělostřelci JEDOU do Kosova

Text: Jan ZEMAN
Foto: Jiří HOKŮV

Poprvé v historii české armády je kontingent zahraniční mise postaven na bázi jinecké brigády

Ve druhé polovině ledna tohoto roku vystřídali své předchůdce v mírové operaci mnohonárodních sil NATO na území Kosova příslušníci 8. kontingentu AČR, který tvoří přibližně 500 osob. Vojáky 13. dělostřelecké brigády doplňují potřební specialisté z dalších vojenských jednotek.

Výcvik vojáků 8. kontingentu AČR v silách KFOR začal v srpnu minulého roku a zakončil jej nepřetržitý čtrnáctidenní komplexní polní výcvik, který vyvrcholil ve dnech 13. – 15. prosince závěrečným odborně-taktickým cvičením. Obsah přípravy a cvičení se příliš nelišil od těch předchozích, jen byl větší důraz kladen na nácvik některých činností.

„Jsme dělostřelci, a tak jsme nikdy necvičili takové věci, jako je například zvládnutí davů nebo patrolování. Je to pro nás nové, takže jsme tomu věnovali o trochu větší pozornost,“ uvedl velitel 8. kontingentu podplukovník Miroslav Hlaváč. Dělostřelci tak museli na okamžik zapomenout na svoji odbornou přípravu – střelbu z děl a raketometů, a soustředit se na výcvik typický pro mechanizované jednotky. „Pro nás je to nové na rozdíl od příslušníků mechanizovaných jednotek, kteří to běžně cvičí,“ pokračuje velitel kontingentu.

Přestože je český kontingent do sil KFOR poprvé budován na základě dělostřelecké brigády, není pro její příslušníky účast v mírové misi nic nového. Podplukovník Hlaváč odhaduje, že až 60 % z nich působilo v různých mírových misích, kdy doplňovali jednotky sestavené na základě mechanizovaných útvarů. „Není to tedy tak, že bychom jeli úplně do neznáma. Víme, co se od nás očekává a využíváme zkušenosti našich vojáků i příslušníků jiných jednotek – třeba Vojenské policie, byli jsme proškoleni instruktory Vojenské akademie a samozřejmě že úzce spolupracujeme i se 7. mechanizovanou brigádou a 4. brigádou rychlého nasazení,“ uzavírá podplukovník Miroslav Hlaváč.

Příslušníci 13. dělostřelecké brigády berou účast v této misi jako výzvu, a proto se snaží ukázat své kvality a schopnosti ostatním

jednotkám naší armády. V tomto duchu se také zapojili do přípravy mise i samotného cvičení. Vědí totiž, že příslušníci mechanizovaných jednotek sledují, jak vše zvládají, a také proto se snaží o co nejlepší provedení připravených úkolů. Velitel dělostřelecké brigády plukovník

Jaroslav Vácha uvedl, že je to pro brigádu čest, být prvním útvarem mimo mechanizované brigády, na jehož základě byl postaven tento kontingent. „Je jasné, že v této misi nevyužijeme naši dělostřeleckou odbornost, protože kontingent bude plnit jiné úkoly, ale naši

vojáci se toho zhostili velmi dobře a ukazují, že i dělostřelci jsou schopni se podílet na takovýchto misích,“ tvrdí velitel brigády.

Výcviku na misi se musel na několik měsíců podrobit nejen chod brigády, ale i život v jinecké posádce a Vojenském výcvikovém prostoru Brdy. Během závěrečného cvičení představoval areál dělostřelecké základny velitelství mnohonárodní brigády v Prištině a objekty Školiciho a výcvikového střediska Valdek ve Vojenském výcvikovém prostoru Brdy se proměnily v základnu Šajkovac. Ostatně dráty, pytle s pískem a bezpečnostní kontroly měly za úkol navodit ty nejreálnější podmínky. Příprava příslušníků štábu, kteří budou pracovat v mezinárodním prostředí mnohonárodní brigády v Prištině, se zaměřovala především na zvládnutí operačních postupů a plánování podle standardů NATO.

Důraz byl kladen například na výcvik na zvládnutí davu, což je pro dělostřelce novinkou. Demonstranty velmi věrohodně „hráli“ vojáci ze zdejšího útvaru, kteří se mise v Kosovu nezúčastní. Dav se domáhal propuštění

vězněných spoluobčanů. Zaútočil na kordon vojáků – těžkooděnců vybavených štíty, a útoky rychle nabíraly na intenzitě. Vojáci proto museli použít slzný plyn a střílet gumovými projektily, ale celou situaci se podařilo zvládnout až po příjezdu posil a zadržení největších agresorů.

Další z cvičených činností byla práce na kontrolně-propouštěcím stanovišti, kdy se během krátkých silničních kontrol namátkově, ale důkladně prohlíží projíždějící automobily a jejich pasažéry, zda nepřeváží zbraně nebo drogy. Stanoviště těchto kontrol se často mění, aby se o jejich přesné poloze pašeráci nedozvěděli.

V brdských lesích se vojáci připravovali i na pokračující operace zaměřené na vyhledávání nelegálních zbraní, munice a výbušnin. Na základě zpravodajské informace vyrazila vojenská jednotka doprovázená tlumočnickem

a kosovským policistou k vytypované usedlosti. Její obyvatelé se shromáždí zpravidla v kuchyni, neboť je to největší místnost, kde je většinou teplo a mají zde k dispozici nezbytné zázemí. Vojáci mezitím v doprovodu jednoho zástupce rodiny prohlížejí dům a měří také jeho rozměry, protože se v domě může nacházet tajný prostor sloužící jako úkryt pro nelegálně držené věci a tato měření je mohou odhalit. Pokud vojáci narazí na nějaký podezřelý předmět, okamžitě volají pyrotechnickou jednotku a rodinu odvázejí na základnu. Také tentokrát byla prohlídka domu úspěšná a vojáci našli u jeho základů schovaný nebezpečný předmět. Přivolaný pyrotechnik zanedlouho ze skryše opatrně vytahuje ruční granát.

Vojáci museli během závěrečného výcviku reagovat na 29 simulovaných incidentů – od ilegální těžby dřeva, doprovodu konvoje až po vyšetřování dopravních nehod.

Když se otřese Země

Čeští vojáci mise ISAF PRT Fayzabád v Afghánistánu jsou připraveni okamžitě pomoci

Text a foto: kpt. Zdeněk MIKULKA

Jelikož chyběly jakékoliv poznatky o situaci v postiženém distriktu a nebylo možné kvůli neexistujícímu spojení získat žádné informace ani od orgánů místní správy této vysokohorské oblasti obydlené asi sedmi tisíci obyvateli, bylo rozhodnuto provést vzdušný průzkum prostoru dvojicí letounů F-16 a současně pro zajištění případné okamžité pomoci vyslat pozemní rekognoskační, zdravotnické a logistické týmy.

Během několika málo hodin vyrazily do terénu česko-dánské rekognoskační skupiny s úkolem podrobněji zjistit případný rozsah škod zejména na zdraví, ale i majetku obyvatel postižené oblasti, navázat kontakt s místním úřadem, vybrat a vytyčit prostor pro budoucí logisticko-zdravotní centrum pomoci. Druhé části vysílaných jednotek, převážně dánských a německých, tak byly vytvořeny předpoklady pro okamžité zahájení případné logistické a zdravotnické pomoci po dosažení cílového prostoru.

V časných ranních hodinách 13. prosince loňského roku zaznamenali příslušníci Provinčního rekonstrukčního týmu Fayzabád v oblasti svého nasazení silné otřesy půdy. Jejich důvodem bylo zemětřesení o síle 6,7 stupně Richterovy stupnice s epicentrem v distriktu Zebak provincie Badachšán, který je od základny multinárodního PRT vzdálen asi 100 km jihovýchodně a leží na hranicích Afghánistánu s Pákistánem. Jde o jeden z nejobtížněji dostupných distriktů v působnosti PRT Fayzabád.

Mezinárodní jednotky PRT Fayzabád včetně českých byly schopny společně poskytnout prvotní základní zdravotní péči, humanitární pomoc a logistickou podporu v podobě nouzového ubytování ve stanech, potravin, balené pitné vody a příkrývek pro nejméně 200 místních obyvatel, kteří by byli nejvíce postiženi následky zemětřesení.

Dosáhnout místa, na kterém se předpokládaly nejničivější následky, znamenalo urazit asi 150 km v těžkém terénu na velmi úzkých a často i kluzkých horských cestách, přebrodit menší vodní toky a vystoupat do nadmořské výšky asi 2700 m. n. m. Přitom bylo nutno zachovávat všechna poměrně přísná bezpečnostní opatření, která v současné době v Afghánistánu pro příslušníky ISAF platí, protože právě horské, špatně dostupné prostředí je nezhřídkou v oblasti nasazení českého kontingentu místem kumulace ilegálních ozbrojených skupin.

Zřetelně se zde projevila profesionalita a vysoká úroveň našich, ale i dalších koaličních vojáků PRT. Řidiči museli zvládnout náročnou a namáhavou jízdu v těžkých podmínkách a vysokých nadmořských výškách, příslušníci odřadu ochrany zase zvládnout mnohahodinou vyčerpávající jízdu v otevřených automobilech a přitom být v pohotovosti pro zajištění ochrany celého konvoje. Vše při teplotě minus dvacet stupňů Celsia.

Včasný případný zásah, který tentokrát nebyl ve větším rozsahu nutný, zvyšuje prestiž jednotek ISAF, má velmi pozitivní vliv na postoje často neinformovaného obyvatelstva a přispívá ke stabilitě a zlepšování těžkých životních podmínek obyvatel jednotlivých distriktů hlavně ve zdejších horských a málo dostupných oblastech.

Armáda České republiky je nyní zastoupena v misi ISAF druhým kontingentem, který zde působí od 1. října 2005. Kontingentu velí pplk. Radek Černý.

Akime, drž!

„Spoléhám na něho stejně jako on na mě,“ říká o svém čtyřnohém příteli nadrotmistr Martin Vlček

Text a foto: Pavel LANG

Základna munice Týniště nad Orlicí, pátek odpoledne. Do střezného prostoru uniká narušitel. Rychlou chůzí se blíží k jednomu z objektů. „Stůjte, Vojenská policie,“ zazní rázná výzva. Mladík se zastaví a rozhlíží se kolem. Vzápětí se rozběhne k nedalekému lesíku. „Stůjte, nebo použiji psa,“ varuje strážný. Neznámý pachatel však nereaguje. „Akime, drž,“ křikne nadrotmistr Martin Vlček a pouští jej z vodítka. Během krátké chvilky je po všem. Navrch má Akim, který figuranta zpacifikoval.

Martin a Akim jsou nerozlučná dvojice. Nejen ve službě, ale také v „civilním“ životě. Dohromady se dali před třemi roky v Grabštejně. „Tehdy jsem nastupoval k Vojenské policii a na tamní veterinární základně jsme přebírali služební psy,“ říká nrtm. Vlček a vzpomíná na jejich první setkání: „Nikdy v životě nezapomenu, jak se mi zabořil do lýtky. Otevřel jsem kotec a Akim tam ležel na zemi. Koukal na mě a nedával na sobě znát žádné emoce. Udělal jsem chybu, že jsem se k němu otočil bokem. On vystartoval a chňapl mě. Proto, aby upozornil, kdo je tady pánem. Zkrátka mi naznačil – co tady děláš, koukej mazat z kotce. A tím mě dostal.“

V práci se psy není Martin žádný začátečník. Kynologii se věnuje od dětství. První zkušenosti získával v Záborné nedaleko Polné. Nakonec to dotáhl až na instruktora. Vojnu si odsloužil jako psodov v chotěbořském muničním skladu. Když se mu o pár roků později dostal do rukou náborový leták, že Vojenská policie přijímá specialisty (psodovy) do strážní služby, neváhal ani minutu. „Pejskařina mi přirostla

k srdci. Není nic lepšího, než když se vám zaměstnání stane zároveň koníčkem. Armáda mi dala možnost pracovat na vysoké profesionální úrovni. Chci tuto šanci využít,“ dodává vojenský policista.

Společně prošli několikaměsíčními odbornými kurzy a v roce 2003 byli zařazeni k týnišťské základně munice. Jejich prioritním úkolem je monitorování svěřeného prostoru. „Sloužíme čtyřladvácíky, zpravidla dvakrát třikrát do týdne. Ve volných dnech se věnujeme výcviku,“ říká nadrotmistr Vlček.

Pravda, na výcviku psa to stojí a padá. Neobstát při ročním přezkoušení, znamená problém. Následuje oprava, a když ani poté dvojice neuspěje, přijdou sankce. To však není případ Martina a jeho čtyřnohého přítele. „Akima jsem přebíral v syrovém stavu. Od té doby udělal velký pokrok. Zpočátku mi připadal jako útlumář, jenž je uzavřený sám do sebe. Stál tak trochu v pozadí a snad ani neočekával, že spolu navážeme tak blízký kontakt. Dnes je na mě Akim zcela fixován. Vyrostl hlavně psychicky. Když děláme nový cvik, strašně se na to

soustředí. Cvičí s dravostí, ale přitom z toho má radost. Občas ke mně vyskočí, udělá nějakou tu svoji kašpárkovinu a poslušně se zařadí. Po akci se rychle zklidní. Je vyrovnaný a v hlavě to má srovnaný,“ hodnotí Akima jeho pán.

Avšak i psi mají své dny, které nestojí za nic. Akim není výjimkou. Psodov na něm ihned pozná, že není v pohodě. „Sedí a kouká. V očích mu přestanou hořet plamínky. Tehdy je nejlepší vzít ho z kotce a pořádně vyhladit. Chvilí s ním blbnout jako s dítětem, to se mu moc líbí,“ říká Martin.

Nerad přiznává, že se už jednou o Akima pořádně bál. Tenkrát šlo o výcvik v josefovských katakombách. „Figurant se skryl v podzemí a úkolem Akima bylo ho nalézt a vyšetkat. Po pěti minutách akce se však nic nedělo. Dostal jsem strach, že ho pach navedl do nepropátrných míst. Do míst, kde se mohl propadnout nebo ho mohlo něco zasypat. Špatně jsem odhadl situaci. Vlítnul jsem tam a začal ho hledat. I když to byla chvilka, připadlo mi to jako věčnost. Naštěstí vše dobře dopadlo,“ vzpomíná M. Vlček.

Nová samoobsluha v Brně

Za účasti hostů pod vedením zástupce ředitele Ředitelství logistické a zdravotnické podpory pplk. Libora Hadáčka, náčelníka základny neopravovaného materiálu plk. Jozefa Kapraľa, mimoresortních dodavatelů materiálu a služeb a zaměstnanců základny se uskutečnilo 5. prosince 2005 slavnostní přestřižení pásky nové samoobsluhy výstrojních součástek v Brně. Běžný prodej po rekonstrukci střediska byl zahájen o den později.

Náročnost úkolu vybudování samoobsluhy umocňoval požadavek provést přestavbu v co nejkratším čase, aby přerušení prodeje minimálně omezovalo zájemce o výstroj. Bylo také nutné koncipovat prodej do stejných prostorů v historické budově, které využívalo dosavadní středisko. Vystěhovat výstroj, demontovat staré zařízení, provést stavební úpravy, instalaci nového vybavení, označit výstroj čárovým kódem a vyrobit katalogy a informační panely, to vše se podařilo zvládnout od října do prosince loňského roku. Celý provoz v prostoru samoobsluhy je monitorován kamerovým systémem a zrcadly. Je zde i velkoplošná obrazovka, na které se promítají připravené informace z DVD přehrávače. Tato služba by se měla rozšířit i na další střediska. K projekci se budou využívat informace centrálně spravované na celoarmádní síti intranet.

Rozhodnutí přestavět po Praze další středisko naturálního odívání na samoobslužný systém byl krok správným směrem. Potvrdil to ostatně zájem zákazníků hned v prvních dnech. V samoobsluze za první čtyři dny provozu nakoupilo téměř 800 vojáků výstroj za 2,3 milionu výstrojních bodů, což v předchozím období odpovídalo měsíční tržbě střediska.

Text a foto: Jozef OPPITZ

Ministerstvo obrany spolupracuje s ČOI

Dohoda o spolupráci mezi Českou obchodní inspekcí a Úřadem státního odborného dozoru Ministerstva obrany byla uzavřena 9. prosince 2005. Oficiální dokument podepsali ředitel ČOI Ing. Jiří Pěkný a ředitel ÚRSOD MO Ing. Radek Tolar. Obě instituce mají totiž v mnoha ohledech podobné zaměření. Jde například o posuzování technických a bezpečnostních požadavků na výrobky uváděné na trh nebo zaváděné do armády. V praxi se však ukázalo, že ČOI chybí zpětná vazba na zkušenosti s těmito výrobky. Proto jsou uzavírány dohody o spolupráci s jednotlivými orgány, které vykonávají dozor při provozu nebo užívání výrobků, jež by mohly ve zvýšené míře ohrozit zdraví nebo bezpečnost osob, majetek nebo životní prostředí, popřípadě jiný veřejný zájem.

Vzájemné rozhovory představitelů obou institucí, ke kterým došlo po podpisu dohody, se týkaly zejména podmínek výkonu dozoru a zkušeností s implementací evropských směrnic a technických předpisů. Diskutovány byly dále možnosti poskytnout si navzájem lektory pro školení a další vzdělávání vlastních pracovníků a také způsoby vzájemného informování o plánech kontrolní a dozorové činnosti či o závěrech provedených šetření ve smluvných oblastech. Zástupci České obchodní inspekce a Úřadu státního odborného dozoru MO se na závěr dohodli, že plnění smlouvy bude vždy jednou ročně vyhodnocováno a závěry z kontrolních zjištění budou zobecňovány pro potřeby obou stran.

Text: Tomáš SOUŠEK, foto: Jan KOUBA

Webové stránky 152. zpr v novém

Ke konci roku 2005 se tvůrci webových stránek 152. záchranného praporu z Kutné Hory rozhodli pro jejich zásadní inovaci. Původní design byl nahrazen novým, přehlednějším. Prioritou jejich autorů je vytvářet internetovou prezentaci útvaru tak, aby byla pro návštěvníky po všech stránkách zajímavá a aktuální. Kromě časových událostí čtenář na adrese <http://kutnahora.15zsb.cz> nalezne i stručnou historii útvaru, seznámí se s úkoly záchranného praporu, jeho technikou i organizační strukturou. K zajímavým patří také postupně se rozrůstající fotogalerie přibližující život a činnost příslušníků útvaru, jejichž posláním je i v době míru pomáhat obyvatelstvu při likvidaci následků živelních pohrom a provozních či ekologických havárií. Své webové stránky mají i ostatní záchranné prapory. Je možné se na ně dostat z webu 15. ženijní záchranné brigády Bechyně – www.15zsb.cz.

Text: Daniel ŠTROBL, Jaroslav PAJER, ilustrace: <http://kutnahora.15zsb.cz>

Čekání na dávku

Vojenský úřad sociálního zabezpečení Praha vyplácí měsíčně zhruba 440 milionů Kč na důchodové dávky a výsluhové náležitosti

Text: Pavel LANG

Ilustrační foto: Jiří HOKŮV

O přiznání a výplatě sociálních dávek oprávněným osobám rozhoduje Vojenský úřad sociálního zabezpečení Praha. Z toho důvodu má ve své působnosti čtyři dávková oddělení, jež zabezpečují jednotlivé územní celky na teritoriu České republiky. Nejedná se o jednoduchý úkol. VÚSZ se stará o bezmála 41 tisíc klientů. „V současné době vyplácíme 28 208 důchodových dávek a 17 336 výsluhových příspěvků. Co se týká počtu důchodů, tak je toto číslo za poslední roky zhruba stejné. Nárůst však zaznamenáváme u výsluhových náležitostí, konkrétně z 11,5 tisíce v roce 1999 na současných 17 336 dávek,“ říká ředitel VÚSZ Ing. Miroslav Vršovský.

V této souvislosti je třeba dodat, že z celkového počtu 28 208 důchodů tvoří rozhodující

část starobní důchody (22 616), následují vdovské (2295), vdovecké (1276), plně invalidní, sirotčí a částečně invalidní důchody.

I nezasevěnému musí být jasné, že se kolem vyplácení sociálních dávek „točí“ velké peníze. Vojenský úřad sociálního zabezpečení není výjimkou. Jedná se o stovky milionů korun. „Výše sociálních dávek rok od roku roste. Důvodů je několik, například valorizace nebo zvyšování vyměřovacího základu,“ konstatuje M. Vršovský a uvádí konkrétní příklad: „Před pěti roky byla průměrná výše starobního důchodu 8593 Kč a v roce 2005 již činila 10 414 Kč. K obdobnému nárůstu došlo i u výsluhového příspěvku. Z průměrných 8838 Kč v roce 2000 se zvýšil na současných 11 538 Kč. V celkovém objemu vyplácíme na

sociální dávky 440 milionů Kč měsíčně. Z toho je 261 mil. na důchody a 179 mil. na výsluhové náležitosti.“

Nepochybně zajímavý je i tok peněz z pražského úřadu ke klientům. Vyjít vstříc více než 40 tisícovkám oprávněných osob předpokládá dokonale fungující systém výplaty dávek. „Záleží na samotném klientovi, jaký způsob výplaty si zvolí. Zda-li to bude formou poštovní poukázky typu B nebo převodem peněz na jeho účet u jakékoliv banky v České republice. Většina vyplácených osob, konkrétně 68 %, využívá za tímto účelem peněžní ústavy,“ říká ředitel Vojenského úřadu sociálního zabezpečení.

Není sporu o tom, že občas to při vyplácení peněz zaskřípe a náhle je oheň na střeše. VÚSZ je v tom však nevinný. „My chodíme

do banky poslední dny v měsíci.

Vždy k prvnímu toho následujícího dáváme příkaz na všechny příjmy, kteří jsou ten měsíc k výplatě. Obdobné je to i u České pošty, již jsme klienty a od ní si kupujeme službu doručení důchodů.

Pracovníkům pošty dáme sestavu příjemců, oni vytisknou složenký a provedou jejich distribuci po teritoriu ČR. My těžko ovlivníme rychlost doručení složenek do schránek. V minulosti byla praxe, že se sociální dávky od VÚSZ vyplácely zpravidla k 11. dni v měsíci. Dnes už jsme na 7. dni. Věřte, že děláme maximum pro to, aby výplata dávek probíhala bez nedostatků a časového prodloužení,“ říká Miroslav Vršovský, ředitel Vojenského úřadu sociálního zabezpečení Praha.

Táta Palec

Od narození zakladatele výsadkového vojska generála Karla Palečka uplynulo v těchto dnech sto deset let

Text: Vladimír MAREK
Foto: VÚA

Generál Karel Paleček velel výsadkovému vojsku pouhé dva roky. Už v listopadu 1949 byl společně se svým náčelníkem štábu Rudolfem Krzákem zatčen a v létě následujícího roku odsouzen k devíti letům žaláře. Přesto se do povědomí výsadkářů zapsal jako nikdo jiný. Byl to spravedlivý, lidský a starostlivý velitel, který si plným právem vysloužil u svých podřízených přezdívku táta Palec.

Karel Paleček měl mimořádnou schopnost navazovat neformální kontakt. S žádným člověkem nejednal nadřazeně. Smysl pro spravedlnost a čestné jednání byl u něho vyvinut natolik, že pro něj neváhal mnohdy přinášet i osobní oběti. Jako velitel byl sice náročný, ale také starostlivý. Sám byl velice střídmy a to nejen v jídle. K jeho vlastnostem patřila i skromnost a nenáročnost. Budoucí velitel výsadkářů měl rád zvířata. Především koně a psy. Ve svém domě choval vždy psy. Jeho koníčkem bylo malování obrazů. V mladších letech také rád lyžoval.

OD PĚŠÁKA KE ZPRAVODAJCI

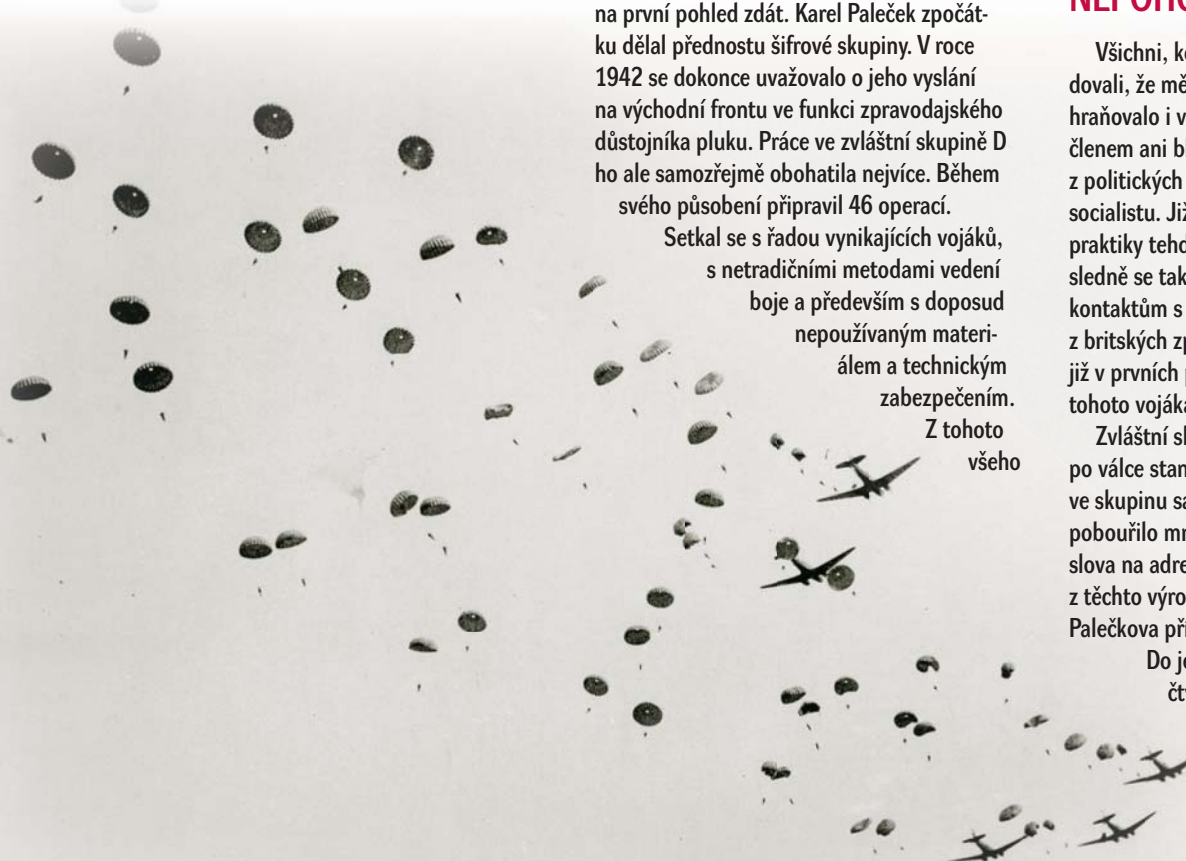
Karel Paleček pocházel z poměrně chudých poměrů. Narodil se 28. ledna 1896 v Plzni v rodině truhlářského dělníka, která měla celkem devět dětí. I přes uvedené sociální poměry studoval na české reálce a obchodní škole v Plzni. Právě nelehké dětství se odrazilo v jeho povahových rysech a politických postojích. Na jaře roku 1915 odchází s pětáctnáctí na ruskou frontu v Haliči. V září následujícího roku přeběhl k ruské armádě a o několik týdnů později se přihlásil do Československého vojska na Rusi. Zúčastnil se bitvy u Zborova,

prošel celou sibiřskou anabází až do Vladivostoku. Do vlasti se vrátil v létě roku 1920 v hodnosti poručíka.

Přijal nabídku svých nadřízených a rozhodl se pro kariéru vojáka z povolání. Tu zahájil u pěšího pluku č. 46 v Chomutově ve funkci velitele roty. Zde vydržel až do roku 1931. Postupně vykonával funkce pobočníka velitele praporu, osvětového důstojníka, prvního a druhého pobočníka velitele pluku. V roce 1923 se oženil s dcerou strojvedoucího buštěhradské dráhy Eleonorou Stádníkovou a o rok později se mu narodil syn Vladimír, který za druhé světové války sloužil jako mechanik naší 311. bombardovací perutě ve Velké Británii.

Po odchodu Karla Palečka na 2. oddělení Hlavního štábu začíná jeho úspěšná čtrnáctiletá zpravodajská kariéra. Pracuje převážně v ofenzivní pátrací sekci, specializuje se na Německo. Z tohoto období je nejspíš nejvýznamnější řízení představené agenturní ústředny zvané VONAPO, jímž je pověřen. Tato ústředna sloužila ke koordinaci společných projektů s našimi spojenci. Po Mnichovu má Paleček na starosti telefonický odposlech vybraných zastupitelských úřadů v Praze. O jeho blízkosti k nadřízenému plukovníkovi Františku Moravcovi svědčí i skutečnost, že v pohnutých březnových dnech devětatřicátého roku je vybrán mezi jedenáctku zpravodajců, kteří

se později stávají základem našeho zahraničního odboje. Za pohnutých okolností odlétá společně se svými kolegy v předvečer obsazení zbytku republiky německými vojsky 14. března 1939 večer z ruzyňského letiště přes Německo a Nizozemsko do Velké Británie.

PŘEDNOSTA ZVLÁŠTNÍ SKUPINY

V Londýně ale dlouho nepobyl. Už počátkem května 1939 se objevuje v Paříži jako zástupce velitele zpravodajské ústředny „Karel“. Zde společně se svými kolegy pplk. gšt. Oldřichem Tichým a mjr. pěch. Františkem Fryčem aktivuje výzvědnou činnost proti Německu. Spojení s okupovaným Československem se jim daří udržovat až do pádu Francie.

Z působení ve Velké Británii je Paleček znám především jako přednosta zvláštní skupiny D, která měla na starosti vysílání parašutistů do vlasti. Cesta k této funkci však nebyla zdaleka tak přímá, jak by se mohlo na první pohled zdát. Karel Paleček zpočátku dělal přednostu šifrové skupiny. V roce 1942 se dokonce uvažovalo o jeho vyslání na východní frontu ve funkci zpravodajského důstojníka pluku. Práce ve zvláštní skupině D ho ale samozřejmě obohatila nejvíce. Během svého působení připravil 46 operací.

Setkal se s řadou vynikajících vojáků, s netradičními metodami vedení boje a především s doposud nepoužívaným materiálem a technickým zabezpečením. Z tohoto všeho

bude později těžit ve funkci velitele výsadkových vojsk.

Krátce před koncem války v březnu 1945 odjel v té době již podplukovník Paleček společně s dalšími vojáky a úředníky státní správy do Košic. Jeho úkolem mělo být dokončení programu zvláštních operací a dodávky zbraní pro široké, všenárodní povstání, které mělo vypuknout v Čechách a na Moravě. Rychlý vývoj událostí na frontě a neochota některých nových funkcionářů udělala své. Paleček sice získává funkci velitele zvláštní skupiny na nově vytvářeném Ministerstvu národní obrany, závěrečné kulminace programu zvláštních operací se však již nedecká.

NEPOHODLNÝ SOCIALISTA

Všichni, kdo znali Karla Palečka, se shodovali, že měl silné sociální citění. To ho vylučovalo i v politické oblasti. Přestože nebyl členem ani blízkým spolupracovníkem žádné z politických stran, bylo možné ho označit za socialistu. Již za války prý kritizoval některé praktiky tehdejší politické reprezentace. Důsledně se také v poválečném období vyhýbal kontaktům s bývalými spolupracovníky, s lidmi z britských zpravodajských služeb. Přesto se již v prvních poválečných měsících začíná osud tohoto vojáka postupně naplňovat.

Zvláštní skupina, v jejímž čele Karel Paleček po válce stanul, se velice rychle proměnila ve skupinu samolíkvidační. To samozřejmě pobouřilo mnohé z výsadkářů. Padla i ostrá slova na adresu velení armády. A právě některé z těchto výroků budou později při vyšetřování Palečkova případu použity proti němu.

Do jeho zatčení ale zbývají ještě téměř čtyři roky. Stává se zástupcem přednosty 2., tedy zpravodajského oddělení Hlavního

štábu. Má na starosti výstavbu dálkových spojů MNO s vojenskými institucemi v zahraničí. Později pak výstavbu výsadkového vojska. Únor 1948 ho zastihuje v plné práci. Řeší řadu technických problémů spojených s výsadkovým vojskem, jeho materiální zajištění, nábor vhodných lidí, metodiku výcviku. Na první pohled se může zdát, že jeho hvězda stoupá.

V srpnu roku 1948 je definitivně ustanoven velitelem výsadkového vojska. O dva měsíce později je jmenován do hodnosti brigádního generála. V té době je už ale téměř polovina parašutistů z jeho dřívější zvláštní skupiny D v emigraci v zahraničí. Došlo také k vyloupení příručního skladu jeho velitelství se speciálním materiálem. Počátkem listopadu 1949 je nečekaně zatčena Palečkova písařka Kořínková. O dva týdny později, 19. listopadu, je krátce před ukončením pracovní doby v předpokojí kanceláře generála Drgače zatčen i Paleček. Pracovníci obranného zpravodajství ho uvězní přímo v budově Hlavního štábu, kde mají několik provizorních cel. Po týdnech výslechů je nakonec obviněn z neoznámení a neprekážení trestnému činu (neoznánil údajně emigraci mjr. Josefa Süssera), ze spolčení s bývalými důstojníky paraskupiny (již zmíněná ostrá slova na adresu představitelů MNO) a úmyslné sabotování Košického vládního programu (orientaci výsadkových jednotek na Británii, prosazování západáckých metod výcviku). Soud ho odsoudil k devíti letům vězení. V květnu 1952 je generál Paleček ve velice zuboženém stavu propuštěn z leopoldovské věznice. Do armády se již nikdy nevrátí. Umírá v Praze v roce 1962.

Kam letos na zahraniční dovolenou?

Text a foto: Václav KUPILÍK

Nový katalog „Zahraniční dovolená 2006“ je nejobsáhlejší v celé historii VLRZ. Přestože má na sto stran textu, jde jeho vydavatelům především o kvalitu a kvantita pouze potvrzuje obrovskou snahu Volarezy nabídnout svým klientům co možná nejpestřejší výběr zájezdů pro co nejširší okruh zájemců.

Některé zájezdy jsou ušity na míru vojákům z povolání a občanským zaměstnancům, jiné zase budou lépe vyhovovat seniorům – válečným veteránům a vojenským důchodcům. Někdo vsadí na levnější dovolenou, jiný si zase raději připlatí za exotiku dalek. Někdo dá přednost poznávacímu zájezdu, jiný si může chtít do sytosti vychutnat plážovou pohodu...

ZAHRANIČNÍ REKREACE S NOVINKAMI

V oblasti zahraničních rekreací připravila Volareza pro své klienty řadu novinek. Nabídku rekreací na řecké ostrovy Kréta, Kos a Rhodos rozšířila o poloostrov Peloponés, kde přichystala pobytové rekreace u moře s možností fakultativních výletů a také poznávací

rekreace, v rámci kterých se zájemci mohou seznámit s nejzajímavějšími místy řecké historie. Z letoviska Tolo se budou vydávat do Delf, Sparty či Olympie, poplují na ostrovy Hydra, Spetses a Póros a navštíví další zajímavá místa na Peloponésu.

V letošní nabídce se rovněž objevují tři pobytová místa v Černé Hoře. Jsou vhodná pro méně náročné klienty hledající dovolenou za přijatelných finančních podmínek. Nicméně v lepším hotelu ve stejné destinaci uspokojí i klienty s vyššími nároky na ubytování a poskytované služby. Cena zájezdu do Černé Hory se bude lišit i podle volby dopravy. Klienti budou moci použít dopravu vlastní, autobus nebo letadlo.

Zejména pro seniory jsou nově připraveny léčebné pobyty ve slovenských lázních Piešťany a v maďarských termálních lázních Harkány. Nabídka se rozšiřuje i o slovenské lázně Bardejov.

Pro rok 2006 do nabídky VLRZ zařazuje 4 turnusy týdenních lázeňských pobytů do tříhvězdičkového hotelu Balnea Grand v Piešťanech se zajištěním autobusové dopravy. Na tyto pobyty konané v období září – říjen 2006 se vydají poukazy, které budou zájemcům z řad nositelů

osvědčení podle zákona č. 255/1946 Sb. distribuovány cestou odboru meziřesortní spolupráce MO ČR v průběhu měsíce ledna 2006.

Zároveň bude nabídka zahrnovat týdenní lázeňské pobyty ve čtyřhvězdičkovém hotelu Balnea Splendid pro období srpen – září 2006. Tyto pobyty bude možno zakoupit i v provozovnách CK Volareza, Revoluční 21, Praha 1, tel.: 224 233 606 nebo Magnitogorská 12, Praha 10, alc.: 201 629, 201 604.

Harkány jsou lázeňským městem se středomořským podnebím. Leží v jihozápadním cípu země, přímo vedle řeky Drávy, která zde tvoří hranici s Chorvatskem (27 km od Pécse a 242 km od Budapešti). Letos Volareza nabízí tři turnusy týdenních lázeňských pobytů do tříhvězdičkového hotelu Korona Thermal se zajištěním autobusové dopravy. Na tyto pobyty konané v období září – říjen 2006 budou rovněž vydány poukazy, které budou zájemcům z řad nositelů osvědčení podle zákona č. 255/1946 Sb. distribuovány cestou odboru meziřesortní spolupráce MO ČR. Zároveň bude nabídka VLRZ zahrnovat týdenní pobyty ve čtyřhvězdičkovém hotelu Thermal pro období květen – říjen 2006 s možností dokoupení léčebných procedur a autobusové dopravy.

Tyto pobyty bude rovněž možno zajistit v provozovně CK Volareza.

CHORVATSKO, KUBA I DUBAJ

Cenově zvýhodněné výběrové a výměnné zahraniční rekreace, u kterých přepravu zajišťuje AČR svými vojenskými dopravními letouny, zůstávají pro rok 2006 v téměř nezměněné podobě.

Zájemci budou opět moci navštívit oblíbený hotel Marhaba v Tunisku, kde mohou být nově děti do 8 let na přistýlce zcela zdarma. Bude se také létat do Španělska (prodlouženo až do konce srpna), Portugalska, Turecka a Bulharska. Bulharské Primorsko je oblíbenou destinací zejména pro zájemce o levnější dovolenou s dětmi.

Pro letošní rok musel být z katalogu vyřazen velmi oblíbený hotel Zora v chorvatském Primoštenu. Nový majitel hotelového komplexu tam provedl úpravy, které sice vedly ke zkvalitňování ubytování a služeb, ale zároveň také k nepřiměřenému nárůstu ceny. Proto byla Volareza nucena hotel Zora opustit.

Aby nezklamala příznivce dovolené u Jadranu, operativně zajistila několik turnusů

v příjemném letovisku Novalja na ostrově Pag. Ubytovaní je pro tentokrát zajištěno jak v hotelu, tak v bungalovech (s kuchyňskou linkou, teplou vodou, klimatizací) v kempu přímo u pláže. Cena za tento zájezd zájemce jistě potěší, zvláště při možnosti již zmíněné volby přepravy.

Stalo se také dobrou tradicí, že Volareza každoročně zařazuje do své nabídky novou exotickou destinaci. Po loňské Kubě, kdy musel být pro velký zájem klientů jeden turnus přidán (Kuba ostatně spolu s Thajskem nechybí v katalogu ani letos), nabízí Volareza v termínech od 1. 4. do 7. 5. 2006 pobyty ve Spojených arabských emirátech – konkrétně v Dubaji. „Arabská Havaj“ jistě uspokojí i ty nejnáročnější klienty.

DALŠÍ MOŽNOSTI

V novém katalogu nechybí ani informace o dalších možnostech zahraniční dovolené. Jde o oblíbené výměnné zahraniční rekreace s vlastní dopravou do tradičních destinací, jakými jsou Polsko, Rakousko a Slovensko, a dále o individuální zahraniční pobyty v rekreačních ubytovacích objektech cizích armád.

Protože je o posledně zmiňovanou formu dovolené stále větší zájem, je jí v novém katalogu věnována větší pozornost než v uplynulých letech. Zájemci tak mohou zavítat například do Francie, Itálie a Španělska (včetně ostrovů Tenerife a Mallorca), do Nizozemska, Belgie, Německa a Švýcarska.

KDE ZÍSKAT INFORMACE?

Nový katalog Volarezy byl již zaslán do všech armádních součástí a pro zájemce je k dispozici na ředitelství VLRZ, Magnitogorská 12, Praha 10, a také v provozovně v Revoluční 21, Praha 1. Je rovněž umístěn na stránkách AKIS.

Katalog bude zdarma zaslán všem klientům, kteří v uplynulém roce využili možnosti zahraniční dovolené s VLRZ.

Vzhledem k tomu, že z pochopitelných důvodů nemůže dostat každý voják z povolání svůj vlastní katalog, vydala Volareza přehlednou tiskovinu formátu A 2, na níž je stručně a přehledně pojednáno o nabídce zahraničních pobytů na rok 2006. Tento leták, postačující k prvotnímu seznámení s nabídkou, byl rovněž rozeslán do všech součástí armády.

Bližší informace a dotazy k této problematice čtenářům rády zodpoví pracovníci dispečinku zahraničních pobytů VLRZ na alcatelové lince 201 604 nebo 201 629.

Vojenské miniatury

Vojenský historický ústav otevřel ve spolupráci se Správou Pražského hradu zajímavou výstavu

Text: Vladimír MAREK
Foto: Jiří HOKŮV

Věž Mihulka se stala součástí Pražského hradu koncem 15. století. O sto let později ji již známe pod označením Prašná, a to z toho důvodu, protože v ní sídlila zbrojní laboratoř. Toto spojení s armádou a vojskem vůbec se po staletích urací.

Po dokončení rekonstrukce věže Mihulky byla v roce 2004 umístěna do zdejších prostor stálá expozice nejstaršího vojenství, kterou ze svých sbírek připravil Vojenský historický ústav. Třetí patro je pak využíváno na tematické krátkodobé výstavy. Po expozici věnované ochraně Pražského hradu a chladným zbraním zde otevřel Vojenský historický ústav 6. 12. 2005 výstavu nazvanou „Vojenské miniatury“.

Samotnou expozici připravoval Pavel Šimůnek a Ladislav Čepička zhruba tři týdny. Ze sbírky 35 000 figurek Vojenského historického ústavu se jim zde podařilo umístit zhruba tisícovku. Snahou autorů bylo sestavit exponáty do takových celků, aby výstava návštěvníkům co nejlépe přiblížila dějiny posledních staletí. Na jednom z dioramatů je z cínových figurek sestavena například španělská tercie. Tedy jednotka z období třicetileté války. Další znázorňuje lineární sestavu pěchoty, jak fungovala v osmnáctém století za vlády Fridricha II.

Figurky cínových vojáků původně sloužily nejen ke hrám, ale i k výchově mladých

panovníků a dětí ze šlechtických rodin. Teprve v devatenáctém a dvacátém století se jejich sbírání rozšířilo mezi měšťanské vrstvy. Ještě v první polovině dvacátého století ale byly součástí učebních pomůcek vojenských akademií a strategických bitevních stolů nejvyšších velitelství.

„Určitě znáte filmové záběry z druhé světové války, kde velení britského námořnictva posouvá na maketě bojiště miniatury bitevních lodí,“ řekl nám jeden z autorů výstavy

Ladislav Čepička. „Na této strategické úrovni bylo možné podobným způsobem využívat i další miniatury vojenské techniky a také vojáků.“

Sbírka historických modelů byla ve Vojenském historickém ústavu budována již od dvacátých let

Figurky vojáků německého Reichswehru, Německo, 20. léta 20. století.
Figurines of German Reichswehr troops, Germany, 1920s.

minulého století. O třicet let později pak byla doplněna o modely tanků, aut, raket a obrněných transportérů.

Na figurky bojovníků vhodně navazují modely lodní, letecké a dělostřelecké techniky. Součástí expozice jsou i unikátní historické grafiky vojáků různých armád a plastiky československých legionářů od Otty Gutfreunda.

Na výstavě je možné vidět i učební pomůcky používané od poloviny 19. století k výuce vojáků a důstojníků během jejich přípravy na vojenské povolání. Jsou zde například figuríny koní z dvacátých let minulého století, které sloužily k výuce postrojení koňských spřežení ve Vojenském jezdeckém učilišti v Pardubicích. Ty se pak po slovenské anabázi během druhé světové války dostaly v padesátých letech minulého století do sbírek ústavu.

Po několika měsících by současnou expozici měl vystřídat soubor předmětů a dokumentů týkající se vojenské etiky.

BEZPLATNÁ INZERCE PRO VŠECHNY PŘÍSLUŠNÍKY AČR!

- » Pokud chcete uveřejnit svůj inzerát v této rubrice, odešlete jej písemně na adresu: redakce A reportu, Rooseveltova 23, 161 05 Praha-Dejvice, elektronickou poštou na adresu: areport@centrum.cz nebo faxujte na telefonní číslo alcatel 215 933.
- » V inzerátu vždy uveďte spojení na sebe, neboť redakce inzeráty nezprostředkovává.
- » Inzerování je bezplatné pro všechny příslušníky AČR. Nezveřejňujeme inzeráty, které nesouvisí se službou či osobními zájmy a potřebami příslušníků AČR (podnikání, výdělečná činnost apod.).
- » Inzeráty zveřejňujeme maximálně třikrát!

» **Prodám byt 3 + 1/L** v osobním vlastnictví v Dobříši, 75 m², 4. patro s výtahem (z pěti) + 2 sklepy, přípojka ČTc a levného NETu. Dům s bytem se nachází v klidné lokalitě na okraji rekreační chatové oblasti. V obci plná obč. vybavenost, u domu školka, les a rybník, obchod, zastávka busu do Prahy (30 min.). Cena 1,2 mil. Kč.

Kontakt: petersv1@tiscali.cz, tel. 602 425 792

» **Vyměním služební byt 1 + k. k.** s lodžii, 45 m², I. kat., v Praze 6-Řepích za větší v Praze a okolí. Kontakt 606 751 862 po 15. hodině

» **Vyměním byt 3 + k. k./L, Praha 4-**Chodov, 5. patro, přímo u stanice metra Chodov, u Krčského lesa

a u obchodního centra Chodov (možnost odkoupení do osobního vlastnictví v r. 2006) za dva menší, garsonku kdekoli a byt 2 + 1 nejlépe lokalita Chodov, Opatov, Háje. Tel. 723 462 906

» **Praha za Prahu.** Vyměním pěkný služební byt 4 + 1 (86 m²) 1. kat., 2x lodžie, v cihlovém domě, 1. patro,

poblíž stanice metra Hradčanská za 2 + k. k. nebo dvougarsonku. Upřednostňuji zájemce z Prahy 9. Kontakt: 286 880 615, 728 221 859, 728 179 326

» **Vyměním cihlový byt 1 + 1 v Mohelnici** (u Olomouce) za podobný v Plzni a okolí nebo v Praze. Tel. 776 570 736

» **Inspekce ministra obrany nabízí SM** občanským zaměstnancům:
– inspektor MO, PT 13, KvP 13 vnitřní lékařství – atestace, BP pro stupeň tajné (předpoklad získání)
– inspektor MO, PT 12, KvP 13 jednooborová psychologie nebo sociologie, BP pro stupeň tajné (předpoklad získání)
Blíží informace: alc. 210 286 nebo 217 889

» **Náčelník Vojenské policie – VÚ 5104 Praha nabízí volné systemizované místo:** VSD – se

specializací na kynologickou službu, SH 64, PT 10, KP 61/47, BP „D“.
Po provedení výběrového řízení je nástup možný ihned. Blíží informace na alc. 216 534, 216 540, 218 947

» **Vedoucí Střediska naturálního odívání a reprezentačních součástek Praha 8-Karlín nabízí** od 1. 1. 2006 volná systemizovaná místa pro občanské zaměstnance:
– řidič-skladník výstrojního materiálu skupiny logistiky, PT 6, podmínka držitel ŘP sk. B i C

– pokladník v samoobslužné výdejně naturálního odívání, PT 7, podmínka středoškolské vzdělání nebo vyučení v oboru prodavač a znalost práce na PC. Zájemci se mohou hlásit na alc. 206 022 nebo 206 035.

» **Náčelník Vojenské policie vyhláší výběrové řízení na systemizované místo:** vedoucí starší důstojník–specialista operačního odd. operačního odboru Hlavního velitelství Vojenské policie Praha, SH 71, ČVO 966, PT 11, AJ 1111, BP „D“. Přihlášky se strukturovaným

životopisem zasílejte na adresu Hlavní velitelství Vojenské policie Praha, pplk. Ing. Dušan Kolesa nebo faxujte na číslo (973) 216 554. Blíží informace: alc. 216 565

» **Velitel VÚ 8407 Praha nabízí dočasně volné pracovní místo** kuchaře (po dobu MD a RD), nejdéle však do 26. 9. 2008. SH 99, ČVO 767, PT 06, BP 0. Požadavkem je vyučení v oboru kuchař a praxe v oboru. Zájemci se mohou hlásit na alc. 207 044.

» **Oznámení:** Pokud jste vybráni pro studium v USA a nevíte, jaké jsou vaše jazykové znalosti, doporučujeme vám nechat se přezkoušet z anglického jazyka pomocí testu „ALCPT“ (American Language Course Placement Test). Formát tohoto testu a jeho výsledek je identický s testem ECL (English Comprehensive Level), který musíte absolvovat před výjezdem do USA. Výsledek vám napoví, zda musíte ještě studovat, nebo se můžete oficiálně přihlásit na test ECL. Zkoušku z tohoto testu si můžete domluvit v následujících institucích:

– Ústav jazykové přípravy ve Vyškově – termíny 6. 2., 13. 3., 6. 4., 4. 5., 2. 6., 10. 7., 7. 9., 5. 10. a 3. 11. 2006, tel. 452 418

– Školici a výcvikové středisko MO v Komorním Hrádku – termíny 15. 2., 8. 3., 12. 4., 10. 5., 7. 6., 19. 7., 13. 9., 11. 10., 8. 11. a 6. 12. 2006, tel. 224 902

» **Hledám za sebe náhradu do Žatce**, pracovník štábu, ČVO 465 – skupina informačních systémů, hodnost praporčík, PT 9 + příplatky. Tel. 606 112 465

» **Hledám za sebe náhradu k VÚ 3072 České Budějovice** na místo

velitel čtyř logistiky, hodnost por. (ppor.), 9. platová třída. Kontakt: 775 164 088, 322 296

» **Hledám za sebe náhradu k VÚ 4423 Přáslavice** na místo důstojník pracoviště přípravy a plánování (ČVO 570) operačního oddělení štábu. Kontakt: 604 591 221, alc. 407 720

» **Hledám za sebe náhradu k VÚ 1923 Pardubice** na funkci kuchař, ČVO 767. Kontakt: 607 945 150

» **Hledám za sebe náhradu k VÚ 2395 Pardubice** na systemizované místo – st. řidič zásobovací rot (vodní družstvo). ČVO 173 + rotmistrovský kurz! Tel. 724 173 573

» **Hledám za sebe náhradu k VZÚ 2483 Kutná Hora** na funkci řidič-strojník. Podmínkou – vojenský řidičský průkaz „C“, profesní osvědčení, rotmistrovský kurz. Kontakt: mobil 723 744 393

» **Hledám za sebe náhradu k VÚ 1824 Žatec** na místo pancéřovník – ČVO 101. Tel. 723 198 306

» **Hledám za sebe náhradu k VÚ 6950/CRC Stará Boleslav** na funkci náčelníka skupiny bezpečnosti informačních systémů, ČVO 931, PT 10, BP-PT (nebo podaná žádost), hodnostní rozpětí por./kpt., VŠ vzdělání. Kontakt: mobil 607 707 101